

Svensk biblioteksförning

Årsmöteshandlingar

Föredragningslista

Svensk biblioteksförnings årsmöte 13 maj 2025

Bilaga 1

<u>§</u>	<u>Ärende</u>	<u>Föredragande</u>	<u>Bilaga nr</u>
1.	Mötets öppnande	Styrelseordf.	
2.	Val av mötesfunktionärer		
	a) Ordförande	Styrelseordf.	
	b) Sekreterare	Mötesordf.	
	c) Justerare tillika rösträknare	Mötesordf.	
3.	Fastställande av röstlängd	Mötesordf.	
4.	Fråga om mötets behöriga utlysande	Mötesordf.	
5.	Fastställande av föredragningslista	Mötesordf.	1
6.	Fastställande av arbetsordning	Mötesordf.	2
7.	Verksamhetsberättelse för föregående år	Styrelseordf.	Separat
8.	Ekonomisk berättelse med årsredovisning för föregående verksamhetsår	Styrelseordf.	3
9.	Revisorernas berättelse	Revisor	4
10.	Fastställande av balans- och resultaträkning	Mötesordf.	
11.	Beslut om ansvarsfrihet	Mötesordf.	
12.	Fastställande av verksamhetsplan	GS	5
13.	Propositioner från styrelsen	Styrelseordf.	
	a) Nytt medlemskap (stadgeändring)		6
	b) Stadgeändring		7
	c) Höjda medlemsavgifter		8
14.	Motioner från medlemmar	Motionären/styrelsen	
	a) Kraftsamling för att motverka rasism, hbtq+-fientlighet och hot på bibliotek		9
	b) Legitimation bibliotekspersonal		10

15.	Förslag till ersättningar till förtroendevalda	Valberedningen	11
16.	Fastställande av medlemsavgifter	GS	12
17.	Fastställande av budget	GS	13
18.	Val av styrelse	Valberedningen	14
19.	Val av revisorer	Valberedningen	15
20.	Val av valberedning	Mötesordf.	16
21.	Övriga frågor	Mötesordf.	17
22.	Avslutning		

6. Arbetsordning vid Svensk biblioteksforenings årsmöte

Styrelsen föreslår årsmötet besluta

att fastställa följande arbetsordning:

1. Närvaro- och yttranderätt liksom förslags- och rösträtt tillkommer varje medlem i Svensk biblioteksforening. Mötespresidiet kan ge yttranderätt till annan närvarande. Ordet begärs genom att säga sitt namn eller, om presidiet så beslutar, genom VoteIT.
2. Yrkanden ska lämnas skriftligt i VoteIT.
3. Beslut fattas av årsmötet med enkel majoritet när inget annat är stadgat. Vid årsmöte sker omröstningar antingen i VoteIT eller via omvänd acklamation. Slutna omröstningar sker alltid i VoteIT.
4. Beslut vid val sker genom omröstning i VoteIT. Vid val av flera personer används skotsk STV.
5. Under mötet har medlem möjlighet att yrka och nominera. Mötet kan fatta beslut om yrkande- eller nominerstopp.
6. Röstning genom fullmakt är inte tillåten för enskilda medlemmar. Det är inte möjligt för en person att rösta både för sig själv som enskild medlem och för en institutionell medlem på samma inloggning i VoteIT. Man kan företräda högst en institutionell medlem.
7. Motionsyrkanden med ekonomisk inriktning avgörs i samband med årsmötets behandling av budget.
8. I övrigt, då fråga om mötesregel uppkommer, avgör mötet.

För institutionella medlemmar gäller följande:

	<u>Antal årsarbetare</u>	<u>Antal röster vid årsmötet</u>
Grupp 1	1-10	2
Grupp 2	11-20	3
Grupp 3	21-40	5
Grupp 4	40,01-	7

Enskilda medlemmar har 1 röst.

8. Ekonomisk berättelse med årsredovisning för föregående verksamhetsår

Årsredovisningen ligger separat efter denna sida.

Årsredovisning 2024

<u>INNEHÅLLSFÖRTECKNING</u>	<u>SIDA</u>
➤ Förvaltningsberättelse	2-4
➤ Resultaträkning	4
➤ Balansräkning	5
➤ Noter	6-8
➤ Underskrifter	9

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Svensk biblioteksförning är en ideell, ekonomiskt och partipolitiskt obunden samt fri aktör. Föreningen samlar och verkar för alla typer av bibliotek genom att informera om bibliotek och dess verksamhet, skapa debatt och bilda opinion, bedriva lobbning samt främja forskning och utveckling. Verksamheten regleras av stadgarna, årsmötets beslut och styrelsens handlingsplan. Föreningen är självfinansierad och inte beroende av till exempel offentliga bidrag för att bedriva sin verksamhet.

I enlighet med stadgarna leds föreningens arbete av styrelsen, som inom sig utsett arbetsutskott. Styrelsen upprättar en placeringspolicy samt fastställer en instruktion för generalsekreteraren, vilken reglerar arbetsfördelningen mellan styrelsen, generalsekreteraren och kansliet.

Föreningens Firma	Svensk biblioteksförning
Säte	Stockholm, Oxtorgsgränd 2
Org.nr.	845000–2624

Styrelsen

Styrelsen har under året bestått av elva ledamöter varav sex kvinnor och fem män. Styrelsen har hållit sju möten under året, varav fyra varit digitala och tre fysiska.

Medlemmar

Vid årets slut 2024 hade föreningen 2 674 medlemmar, varav 2 220 enskilda och 454 institutionella. Jämfört med 2023 är det en minskning med 255 enskilda medlemmar och en ökning med två institutionella medlemmar under året.

Resultat och utfall

Föreningen redovisar ett verksamhetsresultat på -18,9 Mkr (-18,3 Mkr 2023). Underskottet är ca 400 tkr bättre än budget för verksamhetsåret vilket till stor del förklaras av att vi fått ökade intäkter under året bland annat då vi skött en del fakturering kring Biblioteksdagarna själva samt då vi fått ökade intäkter för annonser och montrar på konferenser.

Resultatet efter finansnetto är 11,5 Mkr (-17,3 Mkr 2023). Det ökade resultatet kommer sig av en försäljning inför en omplacering som ska göras 2025.

Väsentliga ekonomiska händelser under året

Föreningen har sedan 2023 minskat antalet tjänster på kansliet med en person för att säkerställa en långsiktigt stabil ekonomi.

Oroligheterna i världen har fortsatt att påverka alla, så även Svensk biblioteksförning vilket medförde en särskild försiktighet med föreningens resurser.

För att balansera aktie- och fondportföljen såldes delar av vårt innehav i slutet på året. Detta för att återinvestera i alternativa placeringar under Q1 2025.

Kapitalförvaltningen

Föreningen har under året fortsatt med indexförvaltning och placeringsrådet har fortsatt sitt arbete. Placeringsrådet har sammanträtt fyra gånger under året. Placeringsrådet har under 2024 sökt efter en möjlighet att placera i alternativ verksamhet och har därför diskuterat ett antal möjligheter. Placeringsrådet landade under året i att placera medel i en equityfond.

Placeringsrådet har under året bestått av Helene Öberg, Leif Mårtensson, och Daniel Forsman fram till och med årsmötet 2024 då han lämnade styrelsen. Morgan Palmqvist, styrelseledamot, ersatte då Daniel Forsman. Generalsekreteraren är föredragande.

Wachtmeister och Partners (FWP) har fortsatt sitt arbete som konsult. FWP är adjungerade till placeringsrådets samtliga möten och i förekommande fall även till styrelsen. Utöver detta är även föreningens ekonomikonsult Lena Bjuvgård adjungerad.

Under de senaste fem åren har totalportföljens utveckling varit 38,6%. Enligt föreningens placeringspolicy är målet KPI + 3 procentenheter per år, vilket under samma period motsvarar 42,2%. Skillnaden beror huvudsakligen på att hög inflation under delar av mätperioden tryckt upp målavkastningen. Dessutom inleds mätperioden med Corona-pandemins utbrott vilket dämpat den totala utvecklingen, ett utfall som efter återhämtning sedan förvärrades ytterligare av ett svagt 2022 då inflationen toppade och räntorna rusade.

2024 har fortsatt präglats av geopolitisk oro. Artificiell intelligens diskuteras överallt och de stora teknikbolagen har fortsatt drivit utvecklingen i de breda aktieindexen. Riksbankens lättviktsgärder ledde till en snabb nedgång i den rörliga räntan och samtidigt har den svenska kronan försvagats rejält mot framför allt EUR och USD.

Främjande av föreningens ändamål

Föreningen ger ut tidningen Biblioteksbladet med digital nyhetsrapportering samt fyra fysiska nummer per år. Föreningen hade i slutet av året 23 expertnätverk som under året genomförde såväl digitala som fysiska nätverksträffar. Svensk biblioteksörening har tre verksamhetsområden som alla bidrar till föreningens ändamål. De tre verksamhetsområdena är:

- Synliggöra och bevaka
- Förening, engagera och utveckla
- Resurser och processer

Synliggöra och bevaka

Föreningen deltog aktivt under Almedalsveckan, bland annat tillsammans med Biblioteksbladet och Biblioteken på Gotland. Biblioteksbladet hade i uppdrag att genomföra "Biblioteksarenan", en heldag på Almedalsbiblioteket med samtal om olika biblioteksfrågor.

Svensk biblioteksörening deltog i det litteraturpolitiska toppmöte som arrangerades av Bokmässan i Göteborg med Kulturnämnden Västra Götalandsregionen som huvudparter dagen före Bokmässan.

Under Bokmässan samarbetade vi med Västra götalsregionen och Kungliga biblioteket genom att samarrangera Biblioteksscenen. Vi deltog också i seminarier utanför Biblioteksscenen, bland annat om skolbibliotek samt så delade vi tillsammans med Nationella Skolbiblioteksgruppen (NSG) ut priset till Årets skolbibliotek på lärarscenen.

Sveriges biblioteks utmärkelser genomfördes återigen fysiskt i föreningens lokaler på Oxtorgsgränd i Stockholm. Evenemanget besöktes av cirka 80 gäster och sändes live via Facebook.

Under året släppte Svenska biblioteksörening en rapport om bibliotekariers mediestrategiska arbete.

Förening, engagera och utveckla

Under året tog vi fram en ny medlemsstrategi och en kommunikationsstrategi.

Styrelsen beslutade om en ny inriktning för de utvecklingsstödet som delas ut årligen till medlemmar. I de nya reglerna kopplas stödet tydligare till föreningens påverkansarbete.

Under året arrangerades Biblioteksdagarna i Skellefteå samt konferensen Mötesplats profession forskning i Lund i samarbete med Lunds universitet och Högskolan i Borås.

Resurser och processer

Då Svensk biblioteksörening sitter i för stora lokaler sades hyreskontraktet upp i december månad. Utflytt sker september 2025.

Resultat och ställning (Tkr)

	2024	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter	3 291	2 997	4 248	3 137
Verksamhetsresultat	-18 947	-18 317	-19 265	-17 731
Resultat efter finansiella poster	11 502	-17 302	-5 618	-11 484
Balansomslutning	346 212	334 022	351 329	357 585

	Balanserat eget kapital	Totalt eget kapital
Förändring av eget kapital		
Ingående balans 2024-01-01	330 571 795	330 571 795
Årets resultat	11 502 183	11 502 183
Utgående balans 2024-12-31	342 073 978	342 073 978

Resultatdisposition

Per 2024-12-31 finns följande balanserade medel:

Balanserat resultat	330 571 795
Årets resultat	11 502 183
	<u>342 073 978</u>

Balanserade medlen föreslås disponeras så att i ny räkning överförs 342 073 978

Resultaträkning

	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		2 168 987	2 260 013
Nettoomsättning	2	894 282	698 395
Övriga verksamhetsintäkter		227 793	39 296
Summa verksamhetens intäkter		3 291 062	2 997 704
Verksamhetens kostnader			
Produktionskostnader		-4 143 570	-4 136 688
Övriga externa kostnader	3	-9 538 324	-8 849 065
Övriga verksamhetskostnader		0	0
Personalkostnader	4, 5	-8 489 522	-8 220 042
Avskrivningar av Immateriella och materiella anläggningstillgångar	6, 7	-66 320	-109 537
		<u>-22 237 736</u>	<u>-21 315 331</u>
Verksamhetsresultat		-18 946 674	-18 317 627
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper som är anläggningstillgångar	9	30 505 840	767 500
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		665 746	780 289
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	0
Övriga finansiella kostnader		-722 730	-532 500
		<u>30 448 856</u>	<u>1 015 289</u>
Årets resultat		11 502 183	-17 302 339

Balansräkning

<i>Tillgångar</i>	Not	2024-12-31	2023-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Immateriella anläggningstillgångar	6	0	0
Summa immateriella anläggningstillgångar		<u>0</u>	<u>0</u>
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	7	111 040	90 087
Materiella anläggningstillgångar med obestämd nyttjandetid	8	39 843 868	39 843 868
Summa materiella anläggningstillgångar		<u>39 954 908</u>	<u>39 933 955</u>
Finansiella anläggningstillgångar	10		
Övriga långfristiga värdepappersinnehav		264 052 149	266 460 354
Summa finansiella anläggningstillgångar		<u>264 052 149</u>	<u>266 460 354</u>
Summa anläggningstillgångar		304 007 057	306 394 309
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		104 820	5 800
Övriga kortfristiga fordringar		333 037	427 980
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 409 050	1 615 591
Summa kortfristiga fordringar		<u>1 846 907</u>	<u>2 049 371</u>
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Övriga kortfristiga placeringar		10 000 000	16 000 000
Summa kortfristiga placeringar		<u>10 000 000</u>	<u>16 000 000</u>
Kassa och bank		30 357 826	9 578 541
Summa kassa och bank		<u>30 357 826</u>	<u>9 578 541</u>
Summa omsättningstillgångar		42 204 733	27 627 912
Summa tillgångar		346 211 790	334 022 221
Eget kapital och skulder			
Balanserat resultat		330 571 795	347 874 134
Årets resultat		11 502 183	-17 302 339
Summa eget kapital		<u>342 073 978</u>	<u>330 571 795</u>
Kortfristiga skulder			
Förskott från medlemmar		1 242 040	1 343 088
Leverantörsskulder		1 797 688	1 055 437
Övriga skulder		644 377	229 707
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		453 707	822 195
Summa kortfristiga skulder		<u>4 137 812</u>	<u>3 450 427</u>
Summa eget kapital och skulder		346 211 790	334 022 222

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1. Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Om inte annat framgår, är principerna oförändrade i jämförelse med föregående år.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget anges nedan.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i föreningen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Nettoomsättning

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller förväntas att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras föreningen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningssvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Föreningen innehar även materiella anläggningstillgångar med obestämbar livslängd. Innehaven består av guld och tillgången då livslängden är obestämbar görs ingen årlig avskrivning. Tillgången redovisas till anskaffningssvärde och nedskrivning görs i de fall marknadsvärdet på innehavet understiger det bokförda värdet.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningssvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar

Föreningens principer för avskrivning är följande:

Hemsida, nytt medlemssystem	1-2 år
Datorer	3 år
Inventarier	5 år

Finansiella anläggningstillgångar

Posten består huvudsakligen av aktier och räntebärande tillgångar. Innehaven innehas på lång sikt. Tillgångar ingående i posten redovisas inledningsvis till anskaffningssvärde. I efterföljande redovisning värderas aktierna till anskaffningssvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningssvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning.

Fordringar

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta.

Not 2 Nettoomsättning

	2024	2023
Konferensintäkter	229 000	211 205
Försäljningsintäkter	455	0
Prenumerationer	53 920	56 615
Annonsintäkter	610 907	430 575
Summa nettoomsättning	894 282	698 395

Not 3 Övriga externa kostnader

	2024	2023
Resekostnader	531 958	636 303
Lokalkostnader	2 816 242	2 709 080
Kontorskostnader	595 422	574 889
Konferens- och verksamhetskostnader	4 096 597	3 546 502
Lämnade bidrag	1 154 980	678 700
Övriga kostnader	343 126	703 590
Summa övriga externa kostnader	9 538 324	8 849 064

Not 4 Medelantalet anställda

	2024		2023	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
Sverige	8	1	9	1

Not 5 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2024	2023
Löner och andra ersättningar styrelse och generalsekreterare	1 424 188	1 376 617
Löner och andra ersättningar övriga anställda	3 994 472	3 761 939
Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	2 414 698 (679 467)	2 170 090 (515 802)

Av föreningens pensionskostnader avser SEK 316 153 (f.å 274 047) generalsekreteraren. Föreningens utestående pensionsförpliktelser till denne uppgår till 0 (f.å. 0).

Tjänsten som generalsekreterare är av den karaktären att lagen om anställningsskydd inte är tillämplig. Vid uppsägning från styrelsens sida är denna befattningshavare, utöver lönen under uppsägningstiden, berättigad till engångsersättning om ytterligare sex månadslöner.

Not 6 Immateriella anläggningstillgångar

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	1 964 172	1 964 172
Årets inköp	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 964 172	1 964 172
Ingående avskrivningar	-1 964 172	-1 964 172
anläggningstillgångar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 964 172	-1 964 172
Utgående planenligt värde	0	0

Not 7 Inventarier

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	1 973 823	2 127 714
Årets inköp	87 273	31 109
Årets försäljning och utrangering	0	-185 000
	<u>2 061 096</u>	<u>1 973 823</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 061 096	1 973 823
Ingående avskrivningar	-1 883 736	-1 905 241
Upplösning av avskrivning, utrangerade & nedskrivna inventarier	2 020	129 022
Årets avskrivningar inventarier	-68 340	-107 517
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 950 056	-1 883 736
Utgående planenligt värde	111 040	90 087

Not 8 Materiella anläggningstillgångar med obestämd nyttjandetid

Ingående anskaffningsvärde	39 843 868	39 843 868
Årets inköp	0	0
Summa	<u>39 843 868</u>	<u>39 843 868</u>
Utgående planenligt värde	39 843 868	39 843 868

Not 9 Resultat från värdepapper som är anläggningstillgångar

	2024	2023
Utdelningar, återbetalda fondavgifter	677 763	841 989
Realisationsresultat	29 828 077	0
Nedskrivna placeringar	0	-74 489
Summa	<u>30 505 840</u>	<u>767 500</u>

Not 10 Finansiella anläggningstillgångar

Övriga långfristiga värdepappersinnehav

	2024		2023	
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Aktier och aktiefonder	104 559 328	205 200 282	131 857 709	230 819 742
Räntebärande värdepapper	131 121 471	135 243 731	105 961 827	105 960 564
Alternativa fonder	28 371 350	28 653 568	28 640 818	30 808 945
Totalt	264 052 149	369 097 581	266 460 354	367 589 251

	2024	2023
IB	266 460 355	265 935 854
Anskaffning	15 743 854	598 989
Försäljning	-18 152 060	0
Nedskrivning	0	-74 488
UB	264 052 149	266 460 355

Not 11 Ställda säkerheter

	2024	2023
Hysesgaranti	1 023 000	1 023 000

Not 12 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Inga väsentliga händelser har skett efter räkenskapsårets utgång.

Underskrifter

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift:

Helene Öberg
Ordförande

Leif Mårtensson
Vice ordförande

Morgan Palmqvist
Ledamot

Eva-Maria Häusner
Ledamot

Jenny Lindberg
Ledamot

Nick Jones
Ledamot

Elin Nord
Ledamot

Peter Björkman
Ledamot

Barakat Aldammad
Ledamot

Catharina Isberg
Ledamot

Brit Stakston
Ledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den dag som framgår av vår elektroniska underskrift:

Öhrlings PricewaterhouseCoopers
Erik Stenbeck
Auktoriserad revisor

Lena Lundgren
Förtroendevald revisor

9. Revisorernas berättelse

Revisionsberättelsen ligger separat efter denna sida.

Revisionsberättelse

Till årsmötet i Svensk biblioteksförening, org.nr 847000-2624

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svensk biblioteksförening för år 2024.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsmötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den icke-kvalificerade revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorsd i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse 2024 som vi inhämtade före datumet för denna revisionsberättelse. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsred i Sverige. Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den icke-kvalificerade revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsred i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Svensk biblioteksforening för år 2024.

Vi tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Av årsmötet förtroendevald revisor

Erik Stenbeck
Auktoriserad revisor

Lena Lundgren
Förtroendevald revisor

12. Fastställande av verksamhetsplan (strategisk inriktning)

Vid årsmötet 2019 antogs föreningens vision för det allmänna biblioteksväsendet, vilken fortsatt gäller fram till och med 2030. Visionen har varit vägledande för föreningens strategiska inriktningar. Vid årsmötet 2024 antogs föreningens strategiska inriktning för åren 2025-2027 enligt nedan, vilken fortsatt gäller.

Svensk biblioteksförning arbetar genom tre verksamhetsinriktningar:

- Synliggöra, bevaka och påverka
- Förena, engagera och utveckla
- Resurser och processer

Synliggöra, bevaka och påverka

Svensk biblioteksförning synliggör biblioteken och dess verksamheter, bildar opinion och bedriver påverkan. Föreningen påverkar beslutsfattare på alla nivåer, föreslår åtgärder och insatser för att stärka biblioteksverksamheten och omvärldsbevakar. Föreningen engagerar sig också i internationella nätverk som verkar för starka bibliotek globalt.

Mål för verksamhetsinriktningen Synliggöra, bevaka och påverka 2025–2027

1. Föreningen ska vara en tydlig röst i bibliotekspolitiska frågor utifrån föreningens vision.
2. Föreningen ska vara en opinionsbildande aktör som når ut bredare i samhället.

År 2027 har Svensk biblioteksförning:

- verkat för att utbildningarna inom biblioteks- och informationsvetenskap har fler utbildningsplatser,
- bevakat och arbetat för att skolbibliotek i hela landet bemannas med utbildad personal, samt bidragit till en lösning som bland annat innebär att under en treårsperiod erbjuda en ettårig magisterutbildning till framför allt lärare som vill utbildas inom biblioteks- och informationsvetenskap, och att antalet utbildningsplatser på ordinarie master- och kandidatutbildningar inom samma ämne ökar,

- opinionsbildat för att all offentligt finansierad forskning är fritt tillgänglig att ta del av, och återanvända,
- verkat för att det ska tillsättas statliga medel och en strategi för digitalisering av det tryckta kulturarvet,
- opinionsbildat och verkat nationellt, regionalt och lokalt för att biblioteksväsendet har en finansiering som motsvarar de krav som finns i bibliotekslagen och övriga styrdokument,
- synliggjort bibliotekens demokratiuppdrag, som bland annat innebär att verksamheten är tillgänglig, att arbeta läsfrämjande, värna åsiktsfrihet, yttrandefrihet och fri forskning samt att vara en mötesplats för samtal och debatt både för allmänheten och för beslutsfattare,
- bevakat och synliggjort folk- och skolbibliotekens läsfrämjande verksamhet och dess betydelse för stärkt läsförmåga bland Sveriges barn, unga och vuxna.

Förening, engagera och utveckla

Svensk biblioteks förening samlar och verkar för alla typer av bibliotek, ser det gemensamma och möjliggör kontakter mellan olika bibliotekstyper både regionalt och nationellt. Föreningen bidrar till nätverk och erfarenhetsutbyte för medlemmar, samverkar med andra organisationer, institutioner och myndigheter, både nationellt och internationellt. Föreningen erbjuder arenor och struktur för debatt, åsiktsutbyte och medlemsengagemang, bland annat genom expertnätverk, bidrar till kunskapsutveckling, förmedlar forskning och tar fram rapporter.

Mål för verksamhetsinriktningen Förening, engagera och utveckla 2025 - 2027

1. De enskilda medlemmarnas engagemang i, och kunskap om, föreningens demokratiska processer, så som möjligheten att delta i årsmöte, skriva motioner och stadgar har ökat.
2. Föreningens erbjudanden är välkända bland våra medlemmar.
3. Föreningens kunskapsförmedlande verksamhet, exempelvis våra konferenser och seminarier, har utvecklats utefter medlemmarnas önskemål och behov.
4. Föreningens internationella engagemang är mer diversifierat och kommunicerat i högre grad inom organisationen.

År 2027 har Svensk biblioteksförening:

- initierat ett strategiskt arbete kring föreningens organisation och styrdokument,
- ett utvecklat arbete med medlemskommunikation,
- genomlyst och utvecklat föreningens evenemang,
- genomfört en översyn av föreningens internationella engagemang,
- implementerat en strategi för föreningens internationella engagemang,
- ökat antalet medlemmar och arbetar utifrån en medlemsstrategi.

Resurser och processer

Föreningen använder sina resurser på ett hållbart sätt för att över tid uppfylla föreningens syfte. Föreningen planerar ekonomiska tillgångar på ett långsiktigt sätt så att värdet inte urholkas.

Mål för verksamhetsinriktningen Resurser och processer 2025–2027

1. Föreningen har en fortsatt god förvaltning som säkerställer dess långsiktiga överlevnad, samt gör största möjliga nytta för hela biblioteksväsendet.

År 2027 har Svensk biblioteksförening:

- utvecklat en hållbarhetspolicy som innehåller både miljö och social hållbarhet,
- identifierat och utvecklat mötesformer utifrån medlemmarnas behov, som även bidrar till en hållbar verksamhet.

13a. Proposition från styrelsen om ny form av medlemskap och förändring i stadgarna

Bakgrund stödmedlemskap

Svensk biblioteksförening är en öppen medlemsförening. Det innebär att alla som vill stödja bibliotekens roll i samhället kan bli medlemmar genom att betala medlemsavgift. Medlemskapet ger då också rösträtt vid årsmötet.

I praktiken riktar sig dock medlemskapet främst till yrkesverksamma inom bibliotekssektorn, och det kan göra att personer med ett allmänt intresse för biblioteksfrågor tvekar inför att gå med i föreningen.

Styrelsen anser att det är viktigt att även en intresserad allmänhet ges möjlighet att stötta föreningens arbete med att stärka bibliotekens ställning. Därför föreslår styrelsen att ett särskilt stödmedlemskap införs. Syftet är att välkomna fler att engagera sig, utan att det förutsätter yrkesmässig koppling till biblioteksväsendet.

Detta kan ge föreningen mer kraft i påverkansarbetet och också bidra till större kraft och bredd i kommunikationsarbetet.

För att stödmedlemskap ska vara möjligt måste detta införas i stadgarna som en ny medlemskategori. Medlemsformen stödmedlemmar införs under 2025 och årsavgiften ska vara 100 kronor.

Bakgrund förändrade förutsättningar för vissa institutionella medlemmar

Svensk biblioteksförening välkomnar alla som önskar att bli medlemmar, enskilda som institutionella, och därmed ta del av föreningens medlemsförmåner. En av dessa förmåner är att man kan vara med i något eller flera av föreningens expertnätverk. Längre var det en förmån reserverad för enskilda medlemmar och anslutningsgraden till nätverken har alltid varit hög.

Efter en lyckad provperiod 2023 beslöt årsmötet att även institutionella medlemmar får anmäla obegränsat antal medarbetare till expertnätverken och deras arbete. Detta beslut innebär att även de kommersiella företag (som ingår i kategorin institutionella medlemmar) som erbjuder olika typer av produkter till bibliotekssektorn, kan anmäla sig till expertnätverken.

Styrelsen anser att detta kan bli problematiskt eftersom man då kan skaffa sig information om, och affärsfördelar gentemot, befintliga och/eller potentiella kunder bland biblioteken.

En institutionell medlem har rösträtt med ett proportionellt antal röster sett till organisationens storlek. Denna rösträtt omfattar även ovan nämnda kommersiella företag som är medlemmar. Styrelsen anser även detta olämpligt, då de i teorin kan rösta till sin affärsmässiga fördel.

Styrelsen menar att det är nödvändigt med en revidering av föreningens stadgar avseende rättigheterna för de institutionella medlemmar som erbjuder produkter till bibliotekssektorn. Styrelsen föreslår att dessa medlemmar, till skillnad från övriga institutionella medlemmar, inte ska få tillträde till expertnätverken och inte heller ha rösträtt på årsmöten.

Förslag till stadgeändringar

<u>Nuvarande stadgar, medlemskap</u>	<u>Förslag till stadgeändringar</u>
<p>6. Medlemskap</p> <p>Föreningen har två typer av medlemskap; organisationsmedlemmar samt enskilda medlemmar. Myndigheter, stiftelser, föreningar, företag etc. som är aktiva inom biblioteksväsendet kan bli organisationsmedlemmar. Privatpersoner kan bli enskilda medlemmar.</p> <p>Medlem är den som ansökt om medlemskap, erlagt fastställda avgifter och antagits som medlem i föreningen.</p> <p>Medlem ska ställa sig bakom föreningens syfte i enlighet med §3. Styrelsen antar nya medlemmar löpande.</p>	<p>6. Medlemskap</p> <p>Föreningen har tre typer av medlemskap:</p> <ul style="list-style-type: none"> • institutionellt medlemskap • enskilt medlemskap • stödmedlemskap <p>Att bli institutionell medlem är öppet för offentliga och privata bibliotek, stiftelser, föreningar och ideella organisationer. Även företag som är verksamma inom biblioteksväsendet kan bli institutionella medlemmar. Företag som erbjuder produkter till bibliotekssektorn har ingen rösträtt på årsmötet och heller ingen tillgång till föreningens expertnätverk.</p> <p>Att bli enskild medlem är öppet för alla som är verksamma inom biblioteksväsendet och närliggande sektorer. Samtliga enskilda medlemmar har rösträtt på årsmötet.</p> <p>Att bli stödmedlem är öppet för den som vill stödja föreningens sak. Stödjande medlem har ingen rösträtt på årsmötet.</p> <p>Medlem är den som ansökt om medlemskap, erlagt fastställda avgifter och antagits som medlem i föreningen.</p> <p>Medlem ska ställa sig bakom föreningens syfte i enlighet med §3. Styrelsen antar nya medlemmar löpande.</p>

Styrelsen föreslår årsmötet besluta

att införa ett stödmedlemskap med begränsade rättigheter

att avgiften för stödmedlemskap ska vara 100 kronor om året

att förändra förutsättningarna för vissa institutionella medlemmar

att anta föreslagna stadgeändringar

13b. Proposition från styrelsen om förändring i föreningens stadgar

Bakgrund

I stadgarna anges bland annat vilka punkter som ska finnas på dagordningen vid föreningens årsmöten. Ärende 12 på dagordningen är: Fastställande av verksamhetsplan.

Svensk biblioteksförening har en tradition som innebär att årsmötet beslutar om ett dokument som utgör föreningens strategiska inriktning. Detta dokument skrivs vart tredje till femte år, men tas upp på varje årsmöte för att bekräfta dess giltighet. För att få praxis att stämma överens med skrivningar i stadgarna föreslår styrelsen att de justeras i enlighet med den ordning som föreningen valt att arbeta efter. Ärende 12 bör därför lyda Fastställande av strategisk inriktning.

Styrelsen föreslår årsmötet besluta

att i föreningens stadgar punkt **7. Årsmöte** i listan med ärenden som ska förekomma på årsmötet ändra ärende nummer 12 till Fastställande av strategisk inriktning.

13c. Proposition från styrelsen om förändring av medlemsavgifter

Bakgrund

Svensk biblioteksförening finansieras genom avkastning på föreningens kapital samt medlemsavgifter. Placering av kapitalet samt hur man nyttjar avkastningen görs utifrån en policy om att inte urgröpa kapitalet, det vill säga att föreningen använder medel på ett sätt som gör att man inte riskerar att kapitalet sakta minskar. Resurserna ska säkerställa föreningens långsiktiga verksamhet.

Att föreningen finansieras av avkastning från kapital gör att den påverkas av börsens utveckling, och de senaste åren har avkastningen på grund av utvecklingen varit lägre än tidigare. Föreningen höjde årsavgiften senast vid årsmötet 2002. Detta tillsammans med en hög inflation och uppräknings av löner gör att föreningen har minskade resurser för sitt arbete.

Föreningen genomför flera förändringar, exempelvis byte av kansliets lokal och en översyn av hur man kan locka fler medlemmar. Då det inte genomförts någon ändring av medlemsavgiften på över 20 år ser styrelsen också ett behov av att göra en mindre höjning av medlemsavgiften. Med en höjning om 50 kronor/år för enskilda medlemmar skulle intäkterna öka med cirka 100.000 kronor om antalet medlemmar är samma som nu.

<u>Enskilda medlemmar</u>	<u>Pensionärer</u>	<u>Studera</u>
Röster vid årsmötet 1	Röster vid årsmötet 1	Röster vid årsmötet 1
Antal BBL 1	Antal BBL 1	Antal BBL 1
Rabatt Bibl. dagarna 1	Rabatt Bibl. dagarna 1	Rabatt Bibl. dagarna 1
Tid. årsavgift 350 kr	Tid. årsavgift 175 kr	Tid. engångsavgift för hela studieperioden 175 kr
Ny avgift 400 kr	Ny avgift 225 kr	Ny engångsavgift 225 kr

Styrelsen föreslår årsmötet

att besluta om nedanstående medlemsavgifter från 2026

Enskild medlem: årsavgift 400 kr

Pensionär: årsavgift 225 kr

Student, engångsavgift: 225 kr

14a. Motion angående kraftsamling för att motverka rasism, hbtq+-fientlighet och hot på bibliotek

(Kappa för fyra motioner, A, B, C och D)

Bakgrund

Den 17 januari 2025 skickade Svensk Biblioteks förening ut en inbjudan till sina medlemmar att delta i arbetet med att forma föreningens kommande bibliotekspolitiska program.

Tre av de områden som lyfts i inbjudan (bibliotekets roll i samhället och dess demokratiska uppdrag, beredskap och AI¹) är frågor som vi anser direkt kan kopplas till biblioteksrelaterade frågor som berör rasism, hbtq+-fientlighet, hat och hot.

Biblioteken ska vara trygga och inkluderande platser där alla, oavsett etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, ålder, kön, könsidentitet, könsuttryck, religion eller annan trosuppfattning samt sexuell läggning, ska kunna ta del av innehåll och service. För att uppfylla detta uppdrag krävs en kraftsamling inom hela bibliotekssektorn och det bibliotekspolitiska programmet måste därför genomsyras av ett rättighetsbaserat perspektiv där konkreta åtgärder vidtas för att motverka diskriminering, utsatthet, kränkningar, hat och hot.

Det innebär att vi måste säkerställa att biblioteken, både som arbetsplatser och som samhällets vardagsrum, har nolltolerans mot diskriminering, utsatthet, hat och hot kopplat till etnicitet, identitet eller sexualitet.

Tillsammans måste biblioteken se till att rättighetslagstiftningen om nationella minoriteter efterlevs, att utlandsfödda och Person of color (POC) inte särbehandlas negativt och att ingen diskrimineras på grund av sin sexuella läggning kön eller könsidentitet.

Det handlar rent konkret om att inte bara stå upp för demokratiska värderingar i ord – biblioteken måste ha rätt förutsättningar, verktyg och stödstrukturer för att omsätta lagfästa principer i handling.

De svenska biblioteken behöver:

- Stärka sitt interna arbete för likabehandling och ha nolltolerans mot diskriminering i personalgrupper och arbetsmiljö.
- Utveckla metoder och resurser (genom kunskapsdelning) för att hantera och motverka hot och hat, både externt och internt kopplat till respektive diskrimineringsgrund.

¹ Området beredskap och AI har inte utvecklats i underlaget, men med ledning av internationellt arbete inom bägge områden ser undertecknade att det behöver övervägas under utformandet av det bibliotekspolitiska programmet.

- Arbeta aktivt med inkludering genom program, medier och tjänster som speglar samhällets mångfald.
- Säkerställa att bibliotekens arbete är i linje med nationella och internationella konventioner om mänskliga rättigheter, demokrati och yttrandefrihet samt i enlighet med de nationella strategierna för att motverka diskriminering, hat och hot.

I ett bibliotekspolitiskt program bör alla frågor belysas utifrån ett diskriminerings- och utsatthetsperspektiv. Bibliotekens roll som en demokratisk institution där alla får och kan ta plats och behandlas likvärdigt bör tydligt framgå i programmet, så även konkreta åtgärder mot diskriminering, utsatthet, kränkningar, hat och hot.

Den problematik som återfinns i bibliotekssektorn är delvis en spegelbild av samhället i sig, samtidigt som personalens sammansättning inte reflekterar befolkningen. I december 2024 lanserade den sittande regeringen sin handlingsplan mot rasism och hatbrott. I samband med lanseringen av den övergripande handlingsplanen publicerades även tre specifika delrapporter med fokus på arbetet mot antisemitism, arbetet mot antiziganism och arbetet mot rasism mot samer. Vidare uppmärksammar även en rad biblioteksrelaterade föreningar den problematik som vi skildrat ovan. (Se t ex IFLA ("[the Diversity, Equity, and Inclusion Issue](#)"; IFLA:s [trendrapport](#), även [MUCF](#)).

Något vi särskilt vill uppmärksammas är det faktum att Finlands biblioteks förening aktivt [tagit ställning](#) mot rasism inom den nationella kampanjen Handlingar inte bara ord ([Toimirasismiavastaan.fi](#))

Vi som undertecknat motionen identifierar tre huvudproblem:

Problem 1: Bibliotekssektorn har en självbild av att vara fri från diskriminering, att vara ett tryggt rum och behandla alla lika. Så länge den självbilden inte utmanas och problematiseras kommer bibliotekssektorn ha svårigheter att se om och hur omfattningen av problemen med hat, hot, rasism och diskriminering på samhällsnivå och på den egna arbetsplatsen påverkar arbetsmiljön och verksamheten negativt och hindrar alla lika rätt till biblioteket.

Problem 2: Det bibliotekspolitiska programmet bör uppmärksammas problematiken med diskriminering och rasism av respektive grupp för att synliggöra och tydliggöra de samhällsutmaningar som hänger samman med de senaste årens eskalering av hat, hot, rasistiska och hbtq+fientligt betingade brott samt ökad diskriminering.

Problem 3: Bibliotek, högre utbildning och kultur nämns inte en enda gång i regeringens handlingsprogram, vilket kan ses som ett misslyckande från bibliotekssektorn.

Lösning:

För att de svenska biblioteken ska bibehålla sin trovärdighet som demokratisk institution där allas lika värde upprätthålls måste biblioteken låta ord övergå till handling.

Vi efterlyser en kraftsamling inom Svensk biblioteksforening som hörs och syns ända fram till departement och ministrar, till media och ledarskribenter. Vidare ska denna kraftsamling synliggöras i det bibliotekspolitiska programmet och stödja verksamheten i landets alla bibliotek.

Liksom föreningen har varit behjälplig i att ta fram en verktygslåda för totalförsvaret bör liknande stöd och insatser relaterade till att motverka diskriminering, hbtq+fientlighet, rasism, hat och hot erbjudas de svenska biblioteken. På biblioteken behövs tillgång till anti-diskrimineringsverktyg, metoder, material, handlingsplaner och samt stöd under incidenter. Vi tror att det redan i dag finns material som är värt att dela och sprida nationellt, istället för att det stannar lokalt eller regionalt. Vidare behövs överlappning mellan olika bibliotekstyper.

Motion A – gällande diskriminering samt hat och hot mot nationella minoriteter och urfolk

De svenska bibliotekens arbete med och för de nationella minoriteterna regleras genom bibliotekslag (2013) och lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2000). Detta uppmärksammas oftast skriftligen i kommunala och regionala biblioteksplaner. Rent praktisk lever dock inte alla bibliotek upp till det som är politikområdets mål. Något som får till följd att de nationella minoriteterna inte har likvärdiga möjligheter i landets olika kommuner. Skillnaderna mellan olika kommuner är markanta. Noterbart är också att det förekommer fall där de nationella minoriteterna helt utesluts från biblioteksplaner, osynliggörandet i sig blir i dessa fall en förlängning av den strukturella diskriminering mot nationella minoriteter som präglade hela 1900-talet.

UHR pekar i samma riktning i sin rapport om de nationella minoriteternas situation på landets [universitet och högskolor](#).

Sannings- och försoningskommissionen för granskning av kränkningar och övergrepp mot tornedalingar, kväner och lantalaiset överlämnade sitt slutbetänkande [SOU 2023:68](#) november 2023. Även bibliotekens roll i försvenskingsprocessen² finns med i betänkandet liksom osynliggörandet av hela minoriteten. Joacim Hansson skrev även en separat forskningsartikel på samma tema.

[Sanningskommissionen för det samiska folket](#) pågår, och även den samiska kommissionen kommer att lämna förslag i slutbetänkandet. 300 vittnesmål om övergrepp mot samerna har samlats in. Kommissionen har i paneldebatter (senast på Folk och Kultur) exemplifierat hur övergreppen fortfarande pågår och hur samiska språken och kulturen får allt knappare resurser.

Om man ser på hur andra länder arbetat efter sannings-/försoningskommissioner – till exempel i Canada, Australien, Grönland och en rad andra länder – blir det tydligt att bibliotek har en central och viktig roll i försoningsarbetet.

Biblioteken behöver en **verktygslåda** med konkreta verktyg liknande [verktygslåda för totalförsvaret](#).

Vidare behövs en **kunskapshöjning** hos anställda på alla landets bibliotek för att:

- a) i den utåtriktade verksamheten till användare och besökare belysa rättigheter och hur diskriminering ter sig.

² Kapitel 8 Matsson Barsk, M. Tornedalens bibliotek och dess roll i försvenskingsarbetet. https://www.regeringen.se/contentassets/7cd3e7026dd141afac577586da7f8baa/forskarrapporter-sou-2023_68.pdf

Hansson, J. (2023) Public libraries in language assimilation policies: The Swedish Tornedalian example <https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.1177/03400352231192126>

Se även Nilstål, S (2024) Från assimilation till nationell minoritet: Om tornedalingar och folkbibliotek i de pedagogiska kulturella gränslanderna. <https://sh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1935073/FULLTEXT01.pdf>

- b) säkerställa att ingen anställd upplever kränkningar eller utsatthet på sin arbetsplats från besökare eller från kollegor kopplat till att hen identifierar sig som hörande till nationell minoritet eller urfolk.

I verktygslådan ska konkret stöd finnas för att kunna identifiera hat och hot kopplat till en specifik grupp (judiska, romska, samiska, sverigefinska eller tornedalska minoriteterna) liksom handlingsplaner som kan användas vid incidenter samt för systematiskt arbete.

Det behövs även konkreta material som kan användas i utbildande syfte de användargrupper biblioteket har. Bibliotekens olika användargrupper behöver olika sätt att närma sig frågorna, olika verktyg och olika strategier beroende på till exempel ålder eller användargrupp.

De senaste åren har en rad uppdrag delats ut till myndigheter att ta fram beskrivande rapporter, kunskapsstöd, verktyg och handlingsplaner kopplade till de nationella minoriteterna, medan detta saknas för bibliotekssektorn.

Det finns potentiella samarbetspartners så som Forum för levande historia, MUCF, Länsstyrelsen, antidiskrimineringsbyråer/rättighetscentrum osv.

Motionen föreslår

- att gemensamt kraftsamla
- att Svensk biblioteksförning tar fram ett flerårigt program³ för att
 - a) inventera, kartlägga och beskriva nu rådande situation samtidigt som självbilden utmanas och prövas mot verkligheten
 - b) ta fram en antidiskriminerande verktygslåda
 - c) involvera expertnätverken⁴ i kraftsamlingen
- att Svensk biblioteksförning i arbetet med ett nytt bibliotekspolitiskt program använder diskriminering som ett raster för att inom de förslag och skrivningar som görs också belysa hur förslagen motverkar hat, hot, utsatthet och diskriminering.
- att Svensk biblioteksförning uppvaktar politiker på alla nivåer för att visa hur bibliotek kan vara en positiv kraft i att möta samhällsutmaningarna som nationella minoriteter upplever, biblioteket som stöd i språkrevitalisering, att stärka identiteten och öka majoritetssamhällets kunskaper om minoriteterna. Synliggöra istället för att osynliggöra.

³ Vi förstår att det tar tid och resurser, utspjutt på flera år blir det mindre resurskrävande per år. Det finns också en fördel av att det sker långsamt med plats för eftertänksamhet och förankring under processens gång.

⁴ Exempelvis Expertnätverket för barn- och ungdomsbibliotek, Expertnätverket för bibliotekens arbete med hbtq+, Expertnätverket för bibliotekens arbete med mångspråk och nyanlända, Expertnätverket för fängelsebibliotek, Expertnätverket för folkbibliotekschefer, Expertnätverket för, med och om nationella minoriteter och urfolket Samerna, Expertnätverket för skolbibliotek, Expertnätverket för verksamhetsutveckling

Motion B gällande diskriminering och utsatthet mot POC, utlandsfödda, immigranter, asylsökande

Under de senaste åren har det i biblioteksdebatt uppmärksammats att bibliotek som arbetsplats kan vara diskriminerande, framför allt för utlandsfödda och POC⁵. Exempelvis har rasifierad bibliotekspersonal påtalat utsatthet och i vissa fall ren diskriminering.⁶ Vidare har det muntligt framkommit under expertgruppsmöten att även nationella minoriteter upplevt utsatthet, kränkningar och diskriminering på de svenska biblioteken. Vi har anledning att tro att detta även gäller hbtq+-personer, med utgångspunkt i en [norsk rapport](#).

Genom samtal inom expertgrupperna och nätverken har det framkommit en oro att arbetsansökningar och anställningsformer inte hanteras neutralt, inte heller fördelningen av arbetsuppgifter och ansvar, även inläsningseffekter har uppstått där anställdas kompetens inte tagits tillvara till fullo.

Kränkande bemötande förekommer från besökarna och även i personalgruppen.

Motionen föreslår

- att gemensamt kraftsamla
- att Svensk biblioteksforening tar fram ett flerårigt program för att
 - a) inventera, kartlägga och beskriva nu rådande situation
 - b) ta fram en antidiskriminerande verktygslåda
 - c) involvera expertnätverken⁷ i kraftsamlingen
- att Svensk biblioteksforening i arbetet med ett nytt bibliotekspolitiskt program särskilt uppmärksammar anställning, arbetsförhållanden, inläsningseffekter och kränkande bemötande från användarna.

⁵ People of Color

⁶ Lista med artiklar och konferensbidrag

[Prata om orättvisa på bibliotek? Ett filosofiskt ramverk inför framtiden](#)

[Mattias Järvi: "Bibliotek är inte neutrala" | Magasin K](#)

["Diskriminering finns i vår bransch också" | Magasin K](#)

[Vill vi ha fler icke-vita bibliotekarier så behöver vi prata om rasism - Biblioteksbladet](#)

[Står självbilden i vägen för antirasistiskt arbete? - Biblioteksbladet](#)

[Rasifierade bibliotekarier ångrar yrkesval - Biblioteksbladet](#)

["Vi speglar oss i andra så det är viktigt att det finns folk som ser olika ut" - Svensk biblioteksforening](#)

⁷ Exempelvis Expertnätverket för barn- och ungdomsbibliotek, Expertnätverket för bibliotekens arbete med hbtq+, Expertnätverket för bibliotekens arbete med mångspråk och nyanlända, Expertnätverket för fängelsebibliotek, Expertnätverket för folkbibliotekschefer, Expertnätverket för, med och om nationella minoriteter och urfolket Samerna, Expertnätverket för skolbibliotek, Expertnätverket för verksamhetsutveckling

Motion C –Hbtq+ fientlighet

24 januari 2025 presenterade regeringen "[Stolt och trygg: Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter](#)" där särskilt två fokusområden står ut:

Fokusområde 10: Kultur

Målsättning: Främja kulturområdets goda möjligheter att bidra till ökad mångfald och öppenhet. Hbtqi-personer ska kunna ta del av och bidra till kulturens utveckling. Strategisk myndighet: Statens kulturråd. [Stolt och trygg: Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter](#)

Under de senaste åren har uppmärksamhet väckts om hot och hat riktat mot kulturskapare och kulturevenemang som exempelvis sagostunder på bibliotek. Hot och hat som riktar sig mot kulturskapare samt kulturinstitutioner är ett allvarligt hot mot demokratin. [Stolt och trygg: Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter](#)

Fokusområde 5: Arbetslivet

Målsättning: Goda arbetsvillkor och möjlighet till utveckling i arbetet oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. [Stolt och trygg: Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter](#)

"Enligt sammanställningen pekar forskningen på att hbtqpersoner i större utsträckning utsätts för diskriminering, trakasserier, mobbning och mikroaggressioner på arbetsplatsen. I rapporten konstateras också att utsattheten samspelar med faktorer som kön, etnicitet, yrkesposition och ålder." [Stolt och trygg: Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter](#)

Hat, hot och diskriminering på bibliotek är ett växande problem både i Sverige och internationellt. I Sverige har exempelvis flera bibliotek fått motta hot i samband med arrangerade sagostunder med dragqueens för barn. Dessa evenemang, som syftar till att bredda perspektivet och främja inkludering, har mött stark kritik och hot från vissa politiska grupper.⁸ Internationellt sett ser vi en likande trend där bibliotek även i USA har blivit mål för hot och hat i samband med evenemang som Drag Story Hour.⁹

Det är viktigt att biblioteken fortsätter att vara platser för fri åsiktsbildning och kunskapsförmedling, och att de får det stöd och resurser som krävs för att hantera dessa utmaningar i form av hat och hot. Det är även av vikt av biblioteken lyfter och synliggör hbtq+perspektivet samt strävar efter att vara ett tryggt rum för hbtq+personer. För detta krävs bland annat utbildning i hbtq+ för bibliotekspersonal såväl som biblioteksledning.

Motionen föreslår

- att gemensamt kraftsamla
- att Svensk biblioteksförning tar fram ett flerårigt program för att
 - a) inventera, kartlägga och beskriva nu rådande situation

⁸ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/interpellation/hat-och-hot-pa-bibliotek_ha10118/

⁹

<https://www.biblioteksbladet.se/nyheter/reportage/vajer-inte-for-hoten-ett-kvitto-pa-att-det-vi-gor-behovs/>

- b) ta fram en antidiskriminerande verktygslåda
- c) involvera expertnätverken¹⁰ i kraftsamlingen

- att Svensk biblioteks förening tar fram stödmaterial för incidenter, hat, hot och ordningsproblem i samband med evenemang, eller att personer ifrågasätter litteratur, utsätter personalen för hotfulla situationer och/eller även filmer och lägger upp på sociala medier.¹¹

¹⁰ Exempelvis Expertnätverket för barn- och ungdomsbibliotek, Expertnätverket för bibliotekens arbete med hbtq+, Expertnätverket för bibliotekens arbete med mångspråk och nyanlända, Expertnätverket för fängelsebibliotek, Expertnätverket för folkbibliotekschefer, Expertnätverket för, med och om nationella minoriteter och urfolket Samerna, Expertnätverket för skolbibliotek, Expertnätverket för verksamhetsutveckling

¹¹ Irland har genom LGMA tagit fram riktlinjer och stöd till biblioteken. I Storbritannien har Library Connected tagit fram ett motsvarande material
<https://www.librariesconnected.org.uk/resource/guidance-note-creating-safer-libraries>

Motion D – intersektionella perspektiv

Biblioteken är öppna för alla och alla ska kunna arbeta på biblioteken förutsatt att personen har rätt kompetens, men trots det skiljer sig upplevelsorna åt för besökare och anställda beroende på att en och samma person kan omfattas av flera olika diskrimineringsgrunder; funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet och hbtq+. Alla känner sig inte lika välkomna, trygga eller att verksamheten är inkluderande.

Vi förordar därför att intersektionella perspektiv tillämpas inom bibliotekens verksamhetsutveckling. Genom detta kan utsatthet och diskriminering synliggöras per grupp och enskilda medarbetare (eldsjälar) slipper strida för sina egna eller andras rättigheter.

Hos medarbetare som ständigt rasifieras baserat på utseende skapas en konstant stress, mikroaggressioner och små subtila tecken på att man inte är som alla andra leder ofta till utmattning och utbrändhet.

Inom expertnätverken har det muntligen beskrivits att det utsätter enskilda för stor stress att "komma ut" eller "outa" sig själv som hörande till en viss grupp för att kunna lyfta missförhållanden.

En mängd studier visar att de ger extra stora sårbarheter, och det är därför nödvändigt att belysa diskriminering även ur intersektionellt perspektiv. Genom att tillämpa ett intersektionellt raster synliggörs hur en och samma person kan omfattas av flera olika diskrimineringsgrunder; funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet och hbtq+.

Motionen föreslår

- att kraftsamlingen belyser de olika diskrimineringsgrunderna, och öppnar för samtal om nödvändigheten av att benämna och beskriva de olika typerna av diskriminering, att synliggöra kränkningar, utsatthet, diskriminering, rasism för att också kunna skapa rätt verktyg och metoder att möta den verklighet som råder.
- att forskning om diskriminering, intersektionalitet etcetera lyfts i de samtal där det bibliotekspolitiska programmet utformas.
- att i det bibliotekspolitiska programmet vara konkret med vilken/vilka grupper som avses, och använda preciserade beskrivningar.

Undertecknare (bokstavsordning på förnamn)

Barakat Aldammad, enhetschef, Örebro bibliotek

Christer Edeholt, biblioteksutvecklare, Biblioteksutveckling Västerbotten

Eeva Östberg, bibliotekschef, Finlandsinstitutets bibliotek

Elisabet Rundqvist, KB

Engella Ameri, Biblioteksutveckling, Region Halland

Hanna Karolina Schimmer, bibliotekskonsulent Samernas bibliotek

Karin Råghall, bibliotekarie i Umeå kommun

Maria Olsson Eklund, Stockholms stadsbibliotek

Marija Hane, biblioteksutveckling, Region Halland

Mattias Järvi, biblioteksansvarig, Mångkulturellt centrum

Milia Rahman Olsson, föreläsare och mångfaldskonsult, Miblio

Minoo Shams, barnbibliotekarie och författare, Tensta bibliotek

Åsa-Maria Berg Levinsson, bibliotekskonsulent, Västra Götalandsregionen

Johan Webber, universitetsadjunkt, Bibliotekshögskolan Borås

Styrelsens yttrande och förslag till beslut

Motionärerna vill öka och förbättra Svensk biblioteksförnings och bibliotekens arbete kring frågor som rör nationella minoriteter, People of Colour (POC) och utlandsfödda, HBTQ+ och diskriminering gentemot dessa grupper. Styrelsen delar motionärernas uppfattning om att det inom de här områdena finns behov av ett utökat arbete, både inom förningen och inom sektorn. Vi vill därför tacka för motionerna och den möjlighet det innebär att lyfta det förningen gör och vad vi kan arbeta med framöver.

Motionärerna ger i de fyra delmotionerna flera förslag på hur sektorn och förningen kan arbeta med frågor som vi brett kan kalla mångfald. Styrelsen kommer i motionssvaret först svara mer övergripande på delmotionerna för att sedan ta ställning till att-satserna i varje enskild delmotion.

I Svensk biblioteksförnings stadgars fjärde paragraf står det *“Förningen tar tydligt ställning för demokrati, mångfald och öppenhet”*. Det är något som vägleder förningens arbete i alla frågor. Stadgan säger också vad det är som är förningens uppdrag och, tillsammans med den av årsmötet beslutade strategin, sätter den ramarna för förningens verksamhet.

Frågor som rör demokrati, mångfald och öppenhet jobbar Svensk biblioteksförning med på olika sätt. Det finns ett stort medlemsengagemang i frågorna i olika expertnätverk, vilka också bidrar till kompetenshöjning till hela organisationen. Svensk biblioteksförning driver också opinion i frågor som rör demokrati, mångfald och öppenhet. Ett exempel är den så kallade angiverilagen, där förningen publicerat pressmeddelanden, deltagit i opinionssamarbeten med ett 50-tal andra organisationer, skrivit remissvar med mera. Men, precis som motionärerna lyfter, både kan och behöver förningen göra mer.

Motionärerna önskar en gemensam kraftsamling kring frågor om nationella minoriteter, POC och utlandsfödda, samt hbtq+-frågor. Kraftsamlingen innebär en kartläggning och insamling av information som sedan ska utmynna i en verktygslåda som stöd till biblioteken i sitt antidiskrimineringsarbete. Hänvisning görs i motionen till den verktygslåda som expertnätverket för biblioteken i totalförsvaret har tagit fram.

Verktyslådan för bibliotekens beredskapsarbete har i all väsentlighet tagits fram av nätverket. Svensk biblioteks förenings kansli har bistått med korrektur och layout. På samma sätt togs Guide för bibliotekens arbete med hbtq+ fram.

Styrelsen ser gärna att de expertnätverk och medlemmar som vill ta fram en dylik verktyslåda för antidiskriminering tar initiativ till ett sådant arbete och uppmanar kansliet att stötta arbetet på samma sätt som det gjort tidigare.

Motionärerna vill i flera att-satser påverka det politiska program som tas fram inom föreningen. Det politiska programmet är en valplattform med fokus på valet 2026. De frågor och krav som kommer att lyftas i det är ämnade att påverka de politiska förslag partierna lägger på nationell, regional och kommunal nivå. Det är en arbetsprocess och ett dokument som beslutas av styrelsen och är därför inte uppe till behandling på årsmötet. I framtagandet av valplattformen kommer fler än bara den tillsatta referensgruppen att delta i arbetet. Bland annat kommer expertnätverken ha möjlighet att bidra.

Som lyfts tidigare i remissvaret, bestäms Svensk biblioteks förenings uppdrag och verksamhet av stadgan och strategin. Frågor om mångfald och öppenhet är viktiga frågor för föreningen och drivs, och ska drivas, gentemot politiker och strategiskt inom sektorn, för att, som stadgan säger "verka för ett effektivt och dynamiskt svenskt biblioteksväsende av hög standard". Styrelsen ser dock inte att det rymmer frågor som anställningar och arbetsförhållanden. Det finns utrymme och möjlighet för föreningen att arbeta med diskrimineringsfrågor och liknande, men det ska inte ske på områden som ligger inom facklig eller arbetsgivares sfär.

Som lyfts tidigare i motionssvaret behöver såväl föreningen som sektorn i stort bli bättre på frågor som rör diskriminering, inkludering och intersektionalitet. Styrelsen ser det därför som positivt att motionärerna lyfter behovet av att frågorna blir mer närvarande i föreningens möte med politiker och kommer därför att yrka bifall till delmotion A:s fjärde att-sats.

I delmotion C:s tredje att-sats yrkar motionärerna att Svensk biblioteks förening ska ta fram stödmaterial för incidenter som bland annat innehåller hat och hot. Styrelsen menar att föreningen har en viktig roll i att lyfta incidenter som sker, till bland annat politiker, för att säkra säkerheten när biblioteken utför sitt uppdrag och för att informera om vikten av principen om armlängds avstånd. Styrelsen ser dock inte att

det är föreningens roll att ta fram en allmängiltig handlingsplan. Alla organisationer som bibliotek tillhör – om det så är en kommun, ett lärosäte eller en annan organisation – ska ha en egen handlingsplan för hot, hat och oordning. En handlingsplan som föreningen tar fram kan hamna i konflikt med huvudmannens egen plan och fråntar dessutom huvudmannen dess arbetsgivaransvar.

Däremot kan föreningen hitta andra sätt att lyfta frågan och stötta medlemmar när det kommer till incidenter och otillbörlig påverkan. Styrelsen föreslår därför att styrelsen får i uppdrag att under kommande verksamhetsår ta fram verksamhet för att stötta medlemmar vid incidenter, hot, hat och ordningsproblem och annan otillbörlig påverkan. En sådan verksamhet får inte riskera att krocka med huvudmännens egna insatser och handlingsplaner.

Styrelsen vill än en gång tacka motionärerna för viktiga motioner och ser fram emot det fortsatta arbetet mot rasism, hbtq+fientlighet och hot på bibliotek.

Motion A

Styrelsen föreslår årsmötet att:

- Avslå att-satserna 1-3
- Bifalla att-sats 4

Motion B

Styrelsen föreslår årsmötet att:

- Avslå att-satserna

Motion C

Styrelsen föreslår årsmötet att:

- Avslå att-satserna

Styrelsen föreslår årsmötet besluta att:

styrelsen under kommande verksamhetsår tar fram verksamhet för att stötta medlemmar vid incidenter, hot, hat och ordningsproblem och annan otillbörlig påverkan. En sådan verksamhet får inte riskera att krocka med huvudmännens egna insatser och handlingsplaner.

Motion D

Styrelsen föreslår årsmötet att:

- Avslå att-satserna

14b. Motion om legitimation för bibliotekspersonal

Inskickad av Britt-Inger Rönnqvist

Motionen

Skolverket utfärdar lärarlegitimation för utbildade lärare.

Jag yrkar

att föreningen utreder för- och nackdelar med obligatorisk bibliotekarielegitimation och vilken/vilka myndigheter som skulle ha mandat att utfärda legitimation för utbildad bibliotekarie.

Styrelsens yttrande och förslag till beslut

Svensk biblioteksförening är en medlems- och intresseorganisation för bibliotek och bibliotekarier. Enligt Svensk biblioteksförenings stadgar ska föreningen bland annat “verka för ett effektivt och dynamiskt svenskt biblioteksväsende av hög standard”. Föreningens verksamhet är bred, men att använda redan begränsade resurser till att utreda frågan om obligatorisk bibliotekarielegitimation ligger enligt styrelsens bedömning utanför den verksamhet som bör bedrivas i enlighet med stadgarna.

Styrelsen föreslår därför årsmötet besluta att:

- avslå motionen

15. Valberedningens förslag till ersättningar till förtroendevalda, mandatperiod 2025–2026

Styrelsen

Ordförande: 2 prisbasbelopp à 58 800 kr/år, 117 600 kr/år

Vice ordförande: 1 prisbasbelopp à 58 800 kr/år

Ledamot: 1/5 prisbasbelopp à 58 800 kr/år, 11 760 kr/år

Valberedning

Sammanställande: 1/4 prisbasbelopp à 58 800 kr/år, 14 700 kr/år

Ledamot: 1/10 prisbasbelopp à 58 800 kr/år, 5 880 kr/år

Lekmannarevisorer

Ordinarie: 1/10 prisbasbelopp à 58 800 kr/år, 5 880 kr/år

Suppleant: 1/10 prisbasbelopp à 58 800 kr/år, 5 880 kr/år

Ett prisbasbelopp, eller basbelopp, är ett värde som regeringen bestämmer varje år. Man använder prisbasbelopp bland annat inom skattesystemet för beräkning av olika förmåner och avgifter.

Arvoden betalas ut efter genomförd mandatperiod, dvs i juni varje år.

Valberedningen föreslår årsmötet besluta:

att fastställa valberedningens förslag till arvoden för mandatperioden 2025-2026 enligt ovan.

Valberedningens ledamöter har varit:

Anja Dahlstedt, kultur- och fritidsdirektör i Huddinge kommun, sammankallande

Gunilla Herdenberg, pensionär, fd riksbibliotekarie

Johan Anderung, bibliotekschef Hudiksvalls kommun

Lena Lundberg Vesterlund, avdelningschef på kultur- och fritidsförvaltningen i Luleå

16. Fastställande av medlemsavgifter för 2026

Nedanstående förslag gäller under förutsättning att årsmötet röstat ja till styrelsens proposition om höjda medlemsavgifter samt stödmedlemskap. Inom parentes anges nuvarande avgifter.

Enskilda medlemmar

Röster vid årsmötet	Antal BBL	Rabatt Biblioteksdagarna	Årsavgift/kalenderår
1	1	1	400 kr (350)

Pensionärer

Röster vid årsmötet	Antal BBL	Rabatt Biblioteksdagarna	Årsavgift/kalenderår
1	1	1	225 kr (175)

Studierande

Röster vid årsmötet	Antal BBL	Rabatt Biblioteksdagarna	Avgift hela studietiden
1	1	1	225 kr (175)

Organisationer

Röster vid årsmötet	Antal BBL	Rabatt Biblioteksdagarna	Årsavgift/kalenderår
1	1	1	700 kr (700)

Stödmedlem (NYTT)

Röster vid årsmötet	Antal BBL	Rabatt Biblioteksdagarna	Årsavgift/kalenderår
1	-	-	100 kr (-)

Institutionella medlemmar

Antal anställda vid biblioteket	Röster vid årsmötet	Antal BBL och rabatterade platser på Biblioteksdagarna	Årsavgift/kalenderår
1-10	2	2	1.500 kr (1.500)
11-20	3	3	3.500 kr (3.500)
21-40	5	5	7.000 kr (7.000)
40,01-	7	7	15.000 kr (15.000)

Styrelsen föreslår årsmötet besluta

att fastställa ovanstående avgiftsklasser och avgifter för medlemskap i Svensk biblioteksförening för 2026

17. Fastställande av rambudget för 2026

För att säkerställa en ansvarsfull och långsiktig förvaltning av föreningens kapital har den föreslagna rambudgeten för 2026 minskat i jämförelse med 2025. Detta görs genom att kansliet flyttar från lokalerna på Oxtorgsgränd till mindre lokaler med en lägre hyra.

Rambudgetförslag 2026, tkr	Utfall 2024	Budget 2025	Förslag 2026
Verksamhetens intäkter			
Summa verksamhetens intäkter	3 262	2 840	2 600
Verksamhetens kostnader			
Föreningsverksamhet	-990	-1 185	-1 260
Verksamhetsresurser	-13 364	-14 290	-13 620
Kunskapsutveckling & omvärldsbevakning	-6 226	-5 900	-5 490
Opinionsbildning	-1 525	-1 660	-1 980
Summa verksamhetens kostnader	-22 188	-23 035	-22 350
Verksamhetsresultat	-18 926	-20 195	-19 750

Styrelsen föreslår årsmötet besluta:

att fastställa föreslagen rambudget för 2026

18. Val av styrelse

Valberedningens förslag

Vad är viktigast i rollen som styrelseledamot? Vilka frågor är viktiga för föreningen och för biblioteksväsendet idag och om fem år? Hur stärker vi föreningsdemokratien och medlemsengagemanget? Måste man vara chef för att ingå i styrelsen? Vad innebär regeringens satsning på skolbibliotek för föreningen? Det är några exempel på frågor som valberedningen har diskuterat.

Förutsättningar

Valberedningen har, efter dialog med samtliga styrelseledamöter samt generalsekretärer, landat i att föreningens styrelse stabiliserats och att arbetet fungerar väl under nuvarande ordförandeskap. En utmaning som förts på tal såväl av medlemmar, på senaste årsmötet, och i dialogen med styrelsen är vikten av att stärka medlemsengagemanget. Valberedningen har därför särskilt efterlyst styrelseledamöter med erfarenhet av tidigare föreningsengagemang och styrelsearbete i någon form. Valberedningen konstaterade också att kandidater med erfarenhet inom lärosätesbibliotek, demokratiutveckling och folkbildning särskilt kan berika styrelsen i rådande omvärld. Några av de utmaningar föreningen, styrelsen och biblioteksväsendet står inför:

- Bibliotekens roll och internationellt arbete i tider av geopolitisk oro, kris och krig och bibliotekens roll i totalförsvaret
- Likvärdig tillgång för alla
- Utveckling av och bemanningen av landets skolbiblioteksverksamhet
- Politiken och politikernas påverkan på biblioteken och dess demokratiska uppdrag
- Bibliotekens organisatoriska placering och dess inverkan på att få gehör och genomslag för bibliotekens behov i kommuner, lärosäten och regioner
- Ett vikande medlemsengagemang och förhållandet mellan föreningens ideella krafter i nätverk och regionavdelningar/-föreningar, och det professionella kansliet
- Förvaltning av föreningens kapital och arbetet med att säkra att det kommer biblioteksväsendet till nytta

Vårt förslag svarar väl mot dessa utmaningar och ändamålsparagrafen för Svensk biblioteks förening - den som talar om varför vi ska finnas! Valberedningen föreslår de personer vi anser har förutsättningar, kunskap och intresse att tillsammans bilda en kompetent, strategisk och engagerad styrelse som uppfyller kraven.

Så här har valberedningen arbetat

Valberedningen har arbetat efter den instruktion som årsmötet 2024 beslutade. Hela valberedningen har deltagit i en workshop om kompetensbaserad rekrytering med utgångspunkt i idéburen sektor.

Medlemmarna har via Biblioteksbladet, medlemsbrev och föreningens sociala medier fått information om när och hur de kunnat föreslå kandidater. Genom ett uppmärksammat upprop i Biblioteksbladet satte valberedningen extra fokus på vikten av att nominera till styrelsen. Valberedningen har använt det digitala verktyget Nominator och haft ett tiotal möten.

15 personer blev nominerade till nyval som ledamöter, varav fyra avböjde/avstod från att svara. Tio kandidater svarade att de ville kandidera. Därtill ställde två personer upp för omval. Alla nominerade kandidater har fått möjlighet att presentera sig i Nominator och blivit informerade om möjligheten att presentera sig vid årsmötet.

Valberedningens enhälliga förslag till styrelse är:

Ledamöter, nyval på två år

Stefan Engström

Ämneslärare samhällskunskap och historia

Stefan är för många av föreningens medlemmar ett känt ansikte som tidigare kommunikationschef och verksamhetsstrateg för föreningen mellan åren 2011-2016. Han var under den tiden också ledamot i Libers Steering Committee on Advocacy and Communications. Från Svensk biblioteks förening gick han vidare till en liknande roll inom Svensk scenkonst. Åren 2017-2022 arbetade Stefan som statssekreterare hos först finansministern, därefter hos ministern för högre utbildning och forskning, och slutligen som stabschef och statssekreterare hos statsministern. Efter den politiska karriären har Stefan utbildat sig till ämneslärare för högstadiet och gymnasiet inom samhällskunskap och historia. Han är också ideellt engagerad i Röda korsets läxhjälp på flera Stockholmsbibliotek.

I Stefan Engström får föreningens styrelse en ledamot som har stor kännedom om föreningens verksamhet och medlemmar, ett stort politiskt nätverk och erfarenhet av politiskt arbete på högsta nivå, och också en koppling till utbildningsväsendet vilket är relevant inte minst i relation till skolbiblioteksfrågan.

Martin Memet Könick

Bibliotekschef, Landskrona kommun

Martin är bibliotekschef i Landskrona kommun, och har tidigare haft samma roll i Ängelholms kommun, och också varit enhets- och sektionschef inom Biblioteken i Malmö. Martin är engagerad som styrelseordförande för Svensk biblioteks förenings regionförening i Skåne. Han är också utsedd av kulturdepartementet som en av Sveriges två representanter för arbetet med en EU-rapport om bibliotekens roller i samhället. Martin är inom detta arbete sammankallande i den grupp som tittar på hur bibliotek jobbar med demokratifrågor. Martin är också medlem av den stående kommittén för IFLAs Public Library Section, också där med ett särskilt ansvar för att arbeta med demokrati- och delaktighetsfrågor.

I Martin Memet Könick får föreningens styrelse en stark röst för folkbiblioteken, som i flera sammanhang arbetar med demokratifrågor. Valberedningen sätter också särskild vikt vid tidigare engagemang i föreningen på regional nivå och i internationella sammanhang.

Miriam Nauri**Bibliotekschef, Karolinska Institutet**

Miriam är sedan tre år tillbaka bibliotekschef på Karolinska institutet. Dessförinnan har hon bland annat arbetat som bibliotekschef på Handelshögskolan i Stockholm, samt som bland annat avdelningschef på Kungliga biblioteket. Hon har även arbetat som universitetsadjunkt på den biblioteks- och informationsvetenskapliga masterutbildningen i Uppsala. Bland tidigare uppdrag är även det som ledamot och ordförande i IFLA:s kommitté för nationalbibliografier nämnvärt. Miriam är engagerad i frågor kring vetenskaplig publicering och öppen tillgång och är engagerad i nationella frågor bland annat i egenskap av ledamot i Bibsams styrgrupp och i Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF:s, expertgrupp för lärosätesbibliotek. Hon har även varit återkommande krönikör i Biblioteksbladet.

Med Miriam Nauri stärker föreningens styrelse kopplingen till lärosätesbiblioteken. I henne får styrelsen också en bred erfarenhet av att arbeta med biblioteksfrågor på både nationell och internationell nivå.

Görel Reimer**Chef för bibliotek och konsthall i Tomelilla kommun**

Görel var innan sin nuvarande roll verksamhetsledare i Vellinge kommun. Görel har också många års erfarenhet av skolbiblioteksfrågor på en övergripande nivå efter arbetet på Pedagogisk inspiration i Malmö stad, samt erfarenhet som projektledare med fokus på barn och ungas läslust. Såväl MIK- som demokratifrågorna har också varit bärande delar genom Görels yrkesengagemang. Hon har tidigare varit styrelseledamot i Skolbibliotek syd.

I Görel Reimer får styrelsen en stark röst för folkbibliotek, barn och unga och demokrati. Görels verksamhetsnära perspektiv från den mindre kommunen kommer bidra till att nyansera bilden av folkbibliotekets roll och förutsättningar i lokalsamhället. Görels långa erfarenhet av skolbiblioteksfrågor är också en stor tillgång för styrelsen.

Ledamöter, omval på två år

Jenny Lindberg, invald 2021, omvald 2023

Universitetslektor, Högskolan i Borås

Jenny bidrar till styrelsen med samhällsvetenskaplig forskarkompetens. Hon har god förtrogenhet med den biblioteks- och informationsvetenskapliga forskningen nationellt och internationellt. Hennes intresse för och kunskap om frågor som rör bibliotekarieprofessionen, kompetens och rekrytering motsvarar frågor som är aktuella inom bibliotekssektorn. Som lärare och forskare driver Jenny aktiva samarbeten mellan akademi och bibliotekssektor. Hennes kontaktnät på det biblioteks- och informationsvetenskapliga området är till nytta för styrelsen.

Morgan Palmqvist, Invald 2023

Överbibliotekarie, Göteborgs universitet

Morgan bidrar till styrelsen med sina djupa rötter i högskole- och universitetsbibliotekssektorn, Han har lång erfarenhet som chef över bibliotek inom olika delar av sektorn, både kommunala bibliotek och lärosätetsbibliotek av olika storlek. Han har i olika sammanhang engagerat sig i frågor som rör det nationella samspelet mellan olika bibliotekstyper, bland annat inom Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF.

Kvarstår sedan årsmötet 2024

Helene Öberg, ordförande, Invald 2022, omvald 2024

Generalsekreterare, Prinsparets stiftelse

Barakat Aldammad, Invald 2024

Enhetschef på Örebro bibliotek

Catharina Isberg, Invald 2022, omvald 2024

Bibliotekschef, Lunds stadsbibliotek

Elin Nord, Invald 2024

Teamledare Samhällsvetenskapliga biblioteken, Göteborgs Universitetsbibliotek

Brit Stakston, Invald 2022, omvald 2024

Journalist och mediestrateg, Stockholm

Avgår ur styrelsen vid årsmötet 2025

Peter Björkman, samordnare, Regionbibliotek Västernorrland

Eva Häusner, Enhetschef Informations- och arkivförvaltning, Tullverket

Nick Johnson Jones, Verksamhetschef konst och bibliotek, Huddinge kommun

Leif Mårtensson, Ledningskoordinator, Kulturförvaltningen, Umeå kommun

Valberedningen föreslår årsmötet besluta:

att välja styrelse för verksamhetsåret 2025-2026 i enlighet med förslaget ovan.

Valberedningens ledamöter har varit:

Anja Dahlstedt, kultur- och fritidsdirektör i Huddinge kommun, sammankallande

Gunilla Herdenberg, pensionär, fd riksbibliotekarie

Johan Anderung, bibliotekschef Hudiksvalls kommun

Lena Lundberg Vesterlund, avdelningschef på kultur- och fritidsförvaltningen i Luleå

19. Valberedningens förslag till val av revisorer för verksamhetsåret 2026

Auktoriserade revisorer

ÖhrlingspricewaterhouseCoopers AB, **Omval 1 år**
med Erik Stenbeck som huvudansvarig revisor
En suppleant tillsätts som har rätt kompetens om det skulle behövas.

Val av lekmannarevisorer

Karin Zetterberg, ordinarie **Nyval 1 år**
Tidigare bibliotekschef vid Eskilstuna stadsbibliotek.
Suppleant som lekmannarevisor sedan två år.

Leif Mårtensson, suppleant **Nyval 1 år**
Ledningskoordinator, Umeå kulturförvaltning
Avgående styrelseledamot efter sex år.

Valberedningen föreslår årsmötet besluta:

att välja revisorer för 2025 i enlighet med förslaget ovan.

Valberedningens ledamöter har varit:

Anja Dahlstedt, kultur- och fritidsdirektör i Huddinge kommun, sammankallande
Gunilla Herdenberg, pensionär, fd riksbibliotekarie
Johan Anderung, bibliotekschef Hudiksvalls kommun
Lena Lundberg Vesterlund, avdelningschef på kultur- och fritidsförvaltningen i Luleå

20. Val av valberedning

Medlemmarna har haft möjlighet att nominera förslag till valberedningen i det digitala verktyget Nominator. Nominerade kandidater som tackat ja till val är följande:

Gunilla Herdenberg, tidigare riksbibliotekarie

Johan Anderung, bibliotekschef Hudiksvalls kommun

Lena Lundberg Vesterlund, avdelningschef Kultur och fritidsförvaltningen i Luleå

Eva Häusner, enhetschef för informations- och arkivförvaltning på Tullverket

Enligt Svensk biblioteks förenings stadgar ska valberedningen bestå av minst tre och högst fem personer varav en är sammankallande. Medlemmarna röstar under valet på nominerade personer.

Mer information om nominerade kandidater finns att läsa på <https://nominera.se/svbib>.

På årsmötet kommer nominerade kandidater att finnas i VoteIT och väljas i enlighet med metoden Skotsk STV.

20. Fastställande av valberedningsinstruktion

Valberedningsinstruktionen har ett tillägg, vilket markerats med gult.

Valberedningsinstruktion för Svensk biblioteksförening 2025-2026

En väl fungerande valberedning är viktig för föreningens långsiktiga utveckling. Därför är det viktigt att valberedningen har ett tydligt uppdrag och mandat. Valberedningsinstruktionen är ett av de styrdokument som fastställs av föreningens årsmöte.

Beskrivning av uppdraget

Valberedningen ska verka i alla medlemmars intresse och till årsmötet lägga förslag på:

1. styrelse
2. revisorer
3. vilka roller som ska vara arvoderade
4. arvoderingsnivåer

Varje förslag ska motiveras skriftligt i årsmöteshandlingarna och muntligt på årsmötet. När förslagen presenteras beskriver valberedningen också vilka utmaningar föreningen har och hur det har påverkat förslagen.

På årsmötet argumenterar valberedningen bara för personer i sitt eget förslag och undviker att argumentera för eller emot kandidater som står utanför förslaget. Aktuella nomineringar finns kvar i det digitala valberedningsverktyget.

Arbetssätt

Alla nomineringar görs i ett digitalt nomineringsverktyg. Där kan alla medlemmar nominera kandidater till ett eller flera förtroendeuppdrag och följa förslagen. Valberedningen ska göra det så enkelt som möjligt för medlemmarna att nominera i god tid före årsmötet. Det är förutsättningen för en likvärdig utvärdering av inkomna förslag.

Valberedningen ska föreslå personer med kompetens som bidrar till föreningens verksamhet och mål. Mångfald skapar en starkare och bättre styrelse och valberedningen bör arbeta utifrån ett normkritiskt perspektiv.

De kandidater valberedningen föreslår ska presenteras på årsmötet. Övriga nominerade ska också erbjudas möjlighet att presentera sig. Årsmötesordföranden och valberedningen planerar gemensamt hur presentationerna ska gå till.

Övergripande tidplan

Valberedningen ska göra en handlingsplan och en tidplan för sitt arbete. Exempel på aktiviteter som kan ingå är att:

- löpande under året identifiera föreningens behov
- läsa styrdokument och mötesprotokoll
- besöka styrelsemöten
- ta kontakt med möjliga kandidater
- informera om valberedningens arbete

Viktiga hållpunkter är att öppna och stänga för nomineringar, enkätsvar och datum för när valberedningens förslag ska vara klart. Styrelsen ska stödja valberedningen genom att tillhandahålla den information och de forum som krävs för att skapa sig en bild av hur arbetet fortlöper.

Övrigt

Kansliet och valberedningen ska samordna sitt arbete, vilket underlättas med det digitala verktyget. Det underlättar dessutom en säker och smidig överlämning till en ny valberedning.

Denna instruktion gäller från 2025-05-14 fram till nästa årsmöte, då den tas upp till ny prövning och beslut.

